

Třídící znak							
2	3	0	0	7	5	3	0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ze dne 18. července 2007

k pravidlům obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

Přístup pro výpočet kapitálového požadavku k úvěrovému riziku založený na interním ratingu

Česká národní banka k § 91 a 100 vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry (dále jen „vyhláška“) sděluje:

I. Použití interních ratingů a odhadů ztrát při řízení rizika a v rozhodovacích a řídicích procesech povinné osoby se chápe tak, že

1. Úloha a použití interních ratingů, odhadů ztrát a selhání použitých při výpočtu kapitálových požadavků a přidružených systémů a procesů při řízení rizika a v rozhodovacích a řídicích procesech povinné osoby podle § 91 odst. 1 písm. b) vyhlášky se souhrnně označují jako test užití přístupu IRB (dále jen „*test užití*“).
2. Test užití znamená, že přístup IRB je nedílnou součástí celkového řídicího a kontrolního systému, včetně systému řízení rizik povinné osoby a má v něm významnou roli. Povinná osoba je v rámci testu užití schopna prokázat, že přístup IRB není využíván jen pro regulatorní účely a že využití jednotlivých součástí přístupu IRB v rozhodovacích a řídicích procesech povinné osoby vytváří dostatek automatických vnitřních důvodů proto, aby udržovala přístup IRB stále dostatečně přesný, aktuální a spolehlivý. Povinná osoba vysvětlí, zda součásti přístupu IRB jsou v jejich procesech využívány plně a přímo, nebo částečně a v upravené podobě.
3. Česká národní banka očekává, že povinná osoba přístup IRB zohlední v následujících činnostech a postupech:
 - a) Hlavní oblasti:
 1. schvalování úvěrů,
 2. stanovení soustavy limitů pro řízení úvěrového rizika, tj. včetně dílčích limitů, např. pro jednotlivé protistrany a pro jednotlivá portfolia,
 3. vnitřní výkaznictví týkající se informací o úvěrovém riziku,
 4. stanovení a používání základních kritérií, která se používají v rámci systému interního ratingu, i v jiných činnostech a postupech spojených s úvěrovým rizikem (např. monitorování expozic, stanovení technik pro snižování úvěrového rizika, procesy vymáhání ohrožených pohledávek).

- b) Oblasti širšího významu:
1. stanovování úprav ocenění expozic,
 2. rozložení vnitřně stanoveného kapitálu a posuzování kapitálového požadavku k úvěrovému riziku stanoveného v souladu s vyhláškou,
 3. posuzování přijatelné úrovně rizika povinné osoby (risk appetite),
 4. posuzování obchodní strategie a postupů při získávání klientů,
 5. způsob stanovení cen,
 6. hodnocení rentability a výkonnosti povinné osoby.
4. Důraz bude ze strany České národní banky při udělování souhlasu s přístupem IRB kladen na soulad testu užití v hlavních oblastech. Česká národní banka akceptuje, pokud plného souladu nebude v testu užití dosaženo na samém počátku, tj. ke dni udělení souhlasu oprávněného orgánu dohledu s přístupem IRB. Důraz bude kladen na schopnost povinné osoby prokázat, že všechny oblasti testu užití jsou zahrnuty v postupu implementace v souladu s povahou, rozsahem a složitostí činností povinné osoby.
5. Významná role přístupu IRB v celkovém řídicím a kontrolním systému povinné osoby neznamená automaticky jeho výlučnou nebo primární úlohu. Součástí přístupu IRB (např. data, ratingy a rizikové parametry) používané pro regulatorní výpočet kapitálového požadavku k úvěrovému riziku nemusí být ve všech případech identické se vstupy používanými pro řízení úvěrového rizika povinné osoby, ale existuje mezi nimi vazba. (Např. se neočekává plná shoda výše opravných položek stanovených podle platných účetních zásad a postupů s výší očekávaných úvěrových ztrát vypočtených podle IRB přístupu. Očekává se naopak jednota vnitřního využití ratingů a rizikových parametrů v oblasti schvalování úvěrů a stanovení soustavy limitů.) Pokud jsou součástí přístupu IRB využívány v procesech povinné osoby v některých případech jen částečně nebo v upravené podobě, povinná osoba je schopna podat zdůvodnění takového postupu, vysvětlit vazbu mezi součástmi IRB přístupu a vstupy používanými v jejich procesech. Povinná osoba takové rozdíly pravidelně prověřuje, včetně důvodů a rozsahu jejich vzniku.
6. Vyšší rozsah testu užití se obecně očekává u bank, které hodlají v rámci přístupu IRB provádět vlastní odhady hodnoty ztráty ze selhání nebo konverzních faktorů (tzv. AIRB přístup), než u bank, které hodlají v rámci přístupu IRB odhadovat pouze pravděpodobnost selhání.

II. Při používání standardizovaného přístupu v rámci přístupu IRB podle § 100 vyhlášky se nevýznamnost chápe tak, že

1. Povinná osoba, která implementuje přístup IRB, může se souhlasem oprávněného orgánu dohledu používat standardizovaný přístup mimo jiné pro kategorie expozic, které jsou nevýznamné z hlediska velikosti a rizikového profilu v oblasti úvěrového rizika. Za ukazatel pro posouzení velikosti úvěrového rizika Česká národní banka považuje hodnotu expozice, za ukazatel pro posouzení rizikového profilu hodnotu rizikově vážené expozice.
2. Práh významnosti se vztahuje primárně na agregovanou úroveň, tj. na úroveň žadatele (konsolidovanou, nebo individuální), který předložil žádost o přístup IRB. Jako doplňující se použije úroveň individuální (např. úroveň organizační jednotky uvnitř regulovaného konsolidačního celku). Nastavení prahu významnosti provede povinná osoba s ohledem na charakter svých expozic a předloží ho včetně odůvodnění jako součást žádosti o souhlas s přístupem IRB.

3. Zvláštní pozornost bude Česká národní banka věnovat tomu, aby povinná osoba nevyjímala z přístupu IRB kategorie expozic s vysokým rizikem s cílem dosáhnout ve standardizovaném přístupu nižšího kapitálového požadavku, přestože lze bez větších obtíží provést odhad příslušných rizikových parametrů.
4. Povinná osoba průběžně prověřuje dodržení prahu nevýznamnosti u kategorií expozic, u nichž se souhlasem oprávněného orgánu dohledu používá standardizovaný přístup v rámci přístupu IRB z titulu nevýznamnosti.

Viceguvernér:

Ing. Singer, Ph.D. v. r.

Sekce bankovní regulace a dohledu
Odpovědný zaměstnanec:
Ing. Šůvová, CSc., tel. 22441 2702